

1. Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény a nemzeti megelőző mechanizmusra vonatkozó 2015. január 1-jétől hatályos szövege:

III/A. Fejezet

Az alapvető jogok biztosának eljárása és intézkedései a nemzeti megelőző mechanizmus keretében

39/A. § Ha az alapvető jogok biztosa a 2011. évi CXLI. törvénnyel kihirdetett, a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni egyezmény fakultatív jegyzőkönyve (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) 3. cikke szerinti nemzeti megelőző mechanizmus (a továbbiakban: nemzeti megelőző mechanizmus) feladatainak teljesítése körében jár el, eljárására a III. fejezet rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

39/B. § (1) A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítése érdekében az alapvető jogok biztosa a Jegyzőkönyv 4. cikke szerinti fogvatartási helyen (a továbbiakban: fogvatartási hely) szabadságuktól megfosztott személyekkel való bánásmódot - a 18. § (1)-(7) bekezdésére tekintet nélkül - beadvány és felmerült visszásság hiányában is rendszeresen vizsgálja.

(2) Az alapvető jogok biztosa a 21. § (1) bekezdésében foglaltak mellett a vizsgálata során adatokat, felvilágosítást és iratmásolatokat kérhet a vizsgált hatóságtól a fogvatartási helyek számáról és földrajzi helyéről, valamint a fogvatartási helyeken lévő, szabadságuktól megfosztott személyek számáról, a velük való bánásmódról és fogva tartásuk körülményeiről.

(3) A helyszíni ellenőrzés során az alapvető jogok biztosa

a) a fogvatartási helyekre és a vizsgált hatóság egyéb helyiségeibe korlátozás nélkül beléphet,

b) a fogvatartási helyek számára és földrajzi helyére, valamint a fogvatartási helyeken lévő, szabadságuktól megfosztott személyek számára, a velük való bánásmódra és fogva tartásuk körülményeire vonatkozó összes iratba korlátozás nélkül betekinthes, azokról kivonatot és másolatot készíthes,

c) a vizsgált hatóság bármely munkatársát meghallgathatja, és

d) a szabadságától megfosztott bármely személyt meghallgathat.

(4) A (3) bekezdés c) és d) pontja szerinti meghallgatáson az alapvető jogok biztosán és a meghallgatott személyen kívül más csak akkor vehet részt, ha a részvételéhez az alapvető jogok biztosa hozzájárult.

39/C. § A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítéséről az alapvető jogok biztosa évente átfogó jelentést készít, amelyet a Hivatal honlapján közzé kell tenni.

39/D. § (1) A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítése körében az alapvető jogok biztosa személyesen és a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére általa felhatalmazott munkatársai útján is eljárhat. A 21., 22. és a 26. §, valamint a 27. § (1) bekezdése és a 39/B. § szerinti jogosultságok az alapvető jogok biztosának a felhatalmazása alapján eljáró munkatársait is megilletik, illetve a 25. § szerinti együttműködési kötelezettség velük szemben is fennáll.

(2) Az alapvető jogok biztosának a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére felhatalmazott munkatársa e feladatok teljesítése körében - ha megfelelő szintű személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkezik - a minősített adatot a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott felhasználói engedély nélkül is megismerheti.

(3) Az alapvető jogok biztosának a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére legalább tizenegy munkatársát fel kell hatalmaznia. A felhatalmazott munkatársak a szabadságuktól megfosztott személyekkel való bánásmódot érintő szakterületen kiemelkedő elméleti tudással vagy legalább öt éves szakmai gyakorlattal rendelkező, felsőfokú végzettségű szakértők lehetnek.

(4) A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére felhatalmazott munkatársak között kell lennie legalább egy, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettes biztos által javasolt személynek, és legalább két-két jogász, orvos, illetve pszichológus végzettségű személynek. A felhatalmazott munkatársak között az egyik nem képviselőinek a száma legfeljebb eggyel haladhatja meg a másik nem képviselőinek számát.

39/E. § Az alapvető jogok biztosa részére és a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére általa felhatalmazott munkatársa részére történő információközlés miatt senkit sem érhet hátrány.

2. Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 2015. január 1-jétől hatályos szövegének a civil szervezetekkel való együttműködés érdekében javasolt módosítása¹:

39/D. § (1) A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítése körében az alapvető jogok biztosa személyesen és a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére általa felhatalmazott munkatársai és együttműködési megállapodást kötött civil szervezetek által delegált szakértők útján is eljárhat. A 21., 22. és a 26. §, valamint a 27. § (1) bekezdése és a 39/B. § szerinti jogosultságok az alapvető jogok biztosának a felhatalmazása alapján eljáró munkatársait és az együttműködési megállapodást kötött civil szervezetek által delegált szakértőket is megilletik, illetve a 25. § szerinti együttműködési kötelezettség velük szemben is fennáll.

(2) Az alapvető jogok biztosának a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére felhatalmazott munkatársa és az együttműködési megállapodást kötött civil szervezetek által delegált szakértő e feladatok teljesítése körében - ha megfelelő szintű személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkezik - a minősített adatot a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott felhasználói engedély nélkül is megismerheti.

(3) Az alapvető jogok biztosának a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére legalább tizenegy munkatársát fel kell hatalmaznia. A felhatalmazott munkatársak a szabadságuktól megfosztott személyekkel való bánásmódot érintő szakterületen kiemelkedő elméleti tudással vagy legalább öt éves szakmai gyakorlattal rendelkező, felsőfokú végzettségű szakértők lehetnek.

(4) A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére felhatalmazott munkatársak között kell lennie legalább egy, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettes biztos által javasolt személynek, és legalább két-két jogász, orvos, illetve pszichológus végzettségű személynek. A felhatalmazott munkatársak között az egyik nem képviselőinek a száma legfeljebb eggyel haladhatja meg a másik nem képviselőinek számát.

(5) A nemzeti megelőző mechanizmus feladatai teljesítésében résztvevő szakértő delegálására jogosult civil szervezeteket nyilvános pályázat útján az alapvető jogok biztosa választja ki azon civil szervezetek közül, amelyek rendszeres tevékenysége a pályázat kiírását megelőző legalább öt évben a nemzeti megelőző mechanizmus feladatai kapcsán érintett személyek érdekeinek védelmére irányul, illetve amelyek fogvatartási helyeken szabadságuktól megfosztott személyekkel való bánásmódot vizsgálják. A kiválasztási eljárásban előnyben részesül az a civil szervezet, amely olyan személy delegálását vállalja, aki valamely – a nemzeti megelőző mechanizmus által rendszeresen látogatandó – fogvatartási helyen igazolhatóan saját személyes tapasztalattal rendelkezik, mint szabadságától megfosztott személy.

(6) A kiválasztott civil szervezetekkel az alapvető jogok biztosa együttműködési megállapodást köt, amelyben rögzítik a nemzeti megelőző mechanizmus feladatai ellátásában való részvétel feltételeit és részleteit. Az együttműködési megállapodás három évre szól, azt kizárólag újabb nyilvános pályázati eljárás alapján lehet megújítani.

(7) A nemzeti megelőző mechanizmus a fogvatartási helyeken valamennyi naptári évben végzett vizsgálatainak legalább 25 %-át úgy kell elvégezni, hogy azokon legalább egy civil szervezet által delegált legalább egy szakértő részt vegyen.

(8) A résztvevő civil szervezetek által delegált szakértő a feladat ellátása miatt felmerült igazolt költségek megtérítésére és napidíjra jogosult. A napidíj összegéről a civil szervezet lemondhat.

---

¹ A módosítási javaslatokat piros színnel jelöltük.

3. Az alapvető jogok biztosa és civil szervezetek a nemzeti megelőző mechanizmus feladatai ellátása érdekében történő együttműködésére kiírt pályázat keretei

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

1. A pályázat célja

Az alapvető jogok biztosa az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 39/D. szakaszában meghatározott a nemzeti megelőző mechanizmus által ellátott feladatok teljesítése érdekében nyílt pályázatot hirdet.

A pályázat célja, hogy a nemzeti megelőző mechanizmusként eljáró alapvető jogok biztosa kiválassza és együttműködési megállapodást kössön civil szervezetekkel a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak ellátására.

2. A pályázati felhívás megjelentetése

A pályázati felhívást az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala honlapján teszi közzé és a megjelenésről azzal azonos időben sajtóközleményt ad ki. A pályázatok benyújtására nyitva álló határidő a közzétételtől számított legalább 30 és legfeljebb 60 nap. A határidőt követően benyújtott pályázatok érvénytelenek, azokat a bírálóbizottság nem értékeli.

A pályázati felhívást olyan időpontban kell kiírni, hogy a korábbi pályázati felhíváson kiválasztott civil szervezetekkel kötött együttműködési megállapodás lejárt a felhívás megjelenését megelőző legfeljebb 30. napra essen.

3. A pályázat benyújtására jogosult szervezetek

A pályázat benyújtására civil szervezetek jogosultak, amelyek közhasznú jogállásúak és legalább öt éves tapasztalattal rendelkeznek a nemzeti megelőző mechanizmus feladatai kapcsán érintett személyek érdekeinek védelmében, illetve fogvatartási helyeken szabadságuktól megfosztott személyekkel való bánásmód vizsgálatában.

4. Hiánypótlás

A pályázati eljárásban hiánypótlásra nincs lehetőség.

5. A pályázó szervezet kötelezettségvállalásai

A pályázatot benyújtó civil szervezet kötelezettséget vállal, hogy az alapvető jogok biztosa által előírányzott – és a pályázati felhívással azonos időben közzétett – számú fogvatartási helyen a civil szervezet bevonásával lefolytatott vizsgálatok legalább 85 %-ához felkérés – annak a vizsgálat időpontjának kezdetétől számított 15 nappal történő kézhezvétele – esetén a civil szervezet által pályázatában meghatározott szakterület(ek)ről a megjelölt tapasztalattal rendelkező szakértő(ke)t delegál.

A pályázatot benyújtó civil szervezet kötelezettséget vállal arra, hogy lehetőség szerint a pályázatban megjelölt szakértőt delegálja a fogvatartási helyen a civil szervezet bevonásával lefolytatott vizsgálatához. Ha ez nem lehetséges, akkor a civil szervezet ezt indokolja, és másik, azonos tapasztalattal rendelkező eseti szakértőt delegál.

A pályázó szervezet kötelezettséget vállal, hogy – a jelen pályázati felhívás mellékletét képező együttműködési megállapodás mintában feltüntetett – a nemzeti megelőző mechanizmus valamennyi feladatának ellátásában felkérés esetén lehetőség szerint részt vesz.

6. A pályázatok bírálata és a döntés

A pályázatokat legalább háromtagú bírálóbizottság értékeli. A bírálóbizottság tagjait az alapvető jogok biztosa kéri fel. A bírálóbizottság lehetőleg konszenzussal, ennek hiányában többségi szavazással hozza meg a döntését. A nyertes pályázatokról végső döntést az alapvető jogok biztosa hoz. Ha ez eltér a bírálóbizottság döntésétől, akkor az eltérést külön indokolja.

A pályázatok bírálatáról szóló ülés szó szerinti jegyzőkönyvét nyilvánosságra kell hozni. A bírálóbizottság tagjainak neve is a jegyzőkönyv része.

A pályázatokról a pályázatok benyújtását követően legfeljebb 30 napon belül hoz döntést az alapvető jogok biztosa. A döntést és az azt megalapozó jegyzőkönyvet az alapvető jogok biztosa honlapján közzéteszi és arról sajtóközleményt ad ki.

A pályázati eljárásban legalább két civil szervezetet ki kell választani, kivéve, ha kettő vagy annál kevesebb pályázó volt. Ebben az esetben meg kell ismételni a pályázati eljárást. A megismételt pályázati eljárásra az e szakaszban található feltételek nem vonatkoznak.

A döntést követően az alapvető jogok biztosa a kiválasztott civil szervezetekkel 30 napon belül együttműködési megállapodást köt. Ha a civil szervezetnek felróható okból nem kerül sor az együttműködési megállapodás megkötésére, akkor úgy kell tekinteni, mintha a civil szervezet nem adott volna be érvényes pályázatot a felhívásra. Erről az alapvető jogok biztosa tájékoztatást ad honlapján. Ebben az esetben a fennmaradó civil szervezetekkel vagy civil szervezettel köt együttműködési megállapodást az alapvető jogok biztosa. Ha nincs ilyen szervezet, akkor a pályázati eljárását meg kell ismételni. E megismételt eljárásban ugyancsak nem feltétel, hogy legalább három pályázó részt vegyen az eljárásban.

Az együttműködési megállapodást az alapvető jogok biztosa és a kiválasztott civil szervezet(ek) 35-37 hónapos időtartamra köti(k). Az együttműködési megállapodás befejező időpontja valamennyi megállapodást kötő civil szervezet tekintetében megegyezik. A megállapodás nem hosszabbítható meg.

7. A pályázatok bírálati szempontjai

A pályázatok bírálata során az alábbi szempontokat pontszámmal kell értékelni valamennyi jogosult szervezet által határidőben benyújtott pályázatnál:

- a civil szervezet a nemzeti megelőző mechanizmus feladatai által érintett személyek érdekeinek védelmére vonatkozó tevékenységgel kapcsolatos gyakorlati és elméleti szakmai tapasztalatának mennyisége és minősége;
- a civil szervezet fogvatartási helyeken szabadságuktól megfosztott személyekkel való bánásmód vizsgálatával kapcsolatos gyakorlati és elméleti szakmai tapasztalatának mennyisége és minősége;
- a civil szervezet által lefedett – a nemzeti megelőző mechanizmus feladatai által érintett személyek érdekei védelme és a szabadságuktól megfosztott személyekkel való bánásmód vizsgálatával kapcsolatos – szakterületek sokszínűsége és jellege;
- azon személyek száma valamint – a nemzeti megelőző mechanizmus feladatai által érintett személyek érdekei védelme és a szabadságuktól megfosztott személyekkel való bánásmód vizsgálatával kapcsolatos – tapasztalatuk mennyisége és minősége, akiket a civil szervezet a nemzeti megelőző mechanizmus feladatai ellátására vállal delegálni;
- azon személyek száma valamint tapasztalatuk mennyisége és minősége, akiket fogvatartási helyen szabadságuktól megfosztottak és erről igazolható módon saját személyes tapasztalattal rendelkeznek;
- azon – az 5. pontban meghatározott – vizsgálatok aránya, amelyekben való részvételre a civil szervezet kötelezettséget vállal;
- a nemzeti megelőző mechanizmus keretében való korábbi munkavégzés színvonala és intenzitása.

4. Az alapvető jogok biztosa és civil szervezetek által kötött együttműködési megállapodás a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére – minta

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

1. Előzmények

Az alapvető jogok biztosa a nemzeti megelőző mechanizmus által ellátandó egyes feladatok teljesítése érdekében nyílt pályázatot hirdetett. A pályázati eljárásban kiválasztott civil szervezetekkel az alapvető jogok biztosa együttműködési megállapodást köt.

2. Az együttműködés célja

Az együttműködés célja, hogy az alapvető jogok biztosa az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 39/D. szakaszának megfelelően civil szervezetekkel közösen teljesítse a nemzeti megelőző mechanizmus egyes feladatait.

3. A felek jogai és kötelezettségei

Az alapvető jogok biztosa, az általa kijelölt munkatársak és a civil szervezet által delegált szakértők kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni feladataik teljesítése során. A felmerült vitás kérdéseket lehetőleg konszenzussal kell eldönteni.

Az alapvető jogok biztosa a civil szervezet által delegált szakértő vonatkozásában a megbízó utasításadási jogával rendelkezik.

4. A felek egyes feladatok teljesítéséhez kapcsolódó jogai és kötelezettségei

4.1. Fogvatartási helyek vizsgálata

- Az alapvető jogok biztosának jogai és kötelezettségei

Az alapvető jogok biztosa, mint nemzeti megelőző mechanizmus a fogvatartási helyeken egy naptári évben lefolytatott vizsgálatok legalább 25 %-át civil szervezetek delegáltjai bevonásával teljesíti.

A fogvatartási helyen lefolytatott vizsgálatban résztvevő szakértők összetételét az alapvető jogok biztosa határozza meg. A résztvevők összetételét az alapvető jogok biztosa lehetőség szerint úgy határozza meg, hogy valamennyi látogatáson legalább egy civil szervezet legalább egy delegáltja is részt vegyen.

Az alapvető jogok biztosa kötelezettséget vállal arra, hogy az együttműködési megállapodást kötött civil szervezetek szakértőit – utóbbiak által lefedett szakterületek és a delegált szakértők számával – arányosan kéri fel a vizsgálatokban való részvételre. A felkérések esetén az alapvető jogok biztosa előnyben részesíti azokat a civil szervezeteket, amelyek – önhibájukon kívül – az adott naptári évben, illetve az együttműködési megállapodás tartama alatt korábban nem vettek részt vizsgálat lefolytatásában.

A fogvatartási hely vizsgálatában való részvételre az alapvető jogok biztosa a vizsgálat kezdő időpontját megelőzően legalább 15 nappal felkéri a civil szervezetet, hogy az általa pályázatában vállalt szakértőt delegálja a vizsgálathoz és az ahhoz közvetlenül kapcsolódó tevékenységekhez.

- Az együttműködési megállapodást kötött civil szervezet jogai kötelezettségei

Az együttműködési megállapodást kötött civil szervezet kötelezettséget vállal arra, hogy az alapvető jogok biztosa által előírányzott fogvatartási helyen a civil szervezetek bevonásával lefolytatott vizsgálatok legalább [a pályázatban meghatározott arányú] %-ához szakértőt delegál a [pályázatban meghatározott] szakterületről. [Az egyes szakterületek vonatkozásában külön meg kell határozni a kötelezettségvállalás mértékét.]

A fogvatartási helyen lefolytatott vizsgálatban a civil szervezet által delegált szakértő az alapvető jogok biztosa kijelölése alapján részt vesz a vizsgálatban. A részvétel magában foglalja a vizsgálatához közvetlenül kapcsolódó tevékenységekben való részvételt. A civil szervezet által delegált szakértő köteles részt venni a vizsgálat előkészítésében (pl. korábbi tapasztalatok egyeztetése, vizsgálati kapcsolatos elvárások meghatározása, feladatmegosztás meghatározása, stb.) és a vizsgálat megállapításait magában foglaló jelentés elkészítésében, továbbá egyéb közvetlenül kapcsolódó feladatok teljesítésében (pl. ajánlások megvitatása a vizsgált szervezettel, a jelentés disszeminációja, a nyilvánosság tájékoztatása, stb.) az alapvető jogok biztosának felkérése alapján.

A civil szervezetnek lehetőség szerint a pályázatában meghatározott, az alapvető jogok biztosa által felkért szakértőt kell delegálni a fogvatartási helyen lefolytatott vizsgálatához. Ha ez nem lehetséges, akkor a civil szervezet ezt indokolja, és másik legalább azonos tapasztalattal rendelkező eseti szakértőt delegál legkésőbb a fogvatartási hely vizsgálatának kezdő időpontját megelőző 10. napon. A tapasztalatban mutatkozó hiányosságok esetén az eseti delegált részvételét az alapvető jogok biztosa – indokolással ellátva – visszautasíthatja.

A fogvatartási hely vizsgálatáról készült jelentésen fel kell tüntetni a vizsgálatban résztvevő személyek nevét és annak a civil szervezetnek a megnevezését, amely a résztvevő szakértőt delegálta. A jelentés közös mű, amelyet az alapvető jogok biztosa, mint nemzeti megelőző mechanizmus jegyez. Ha a civil szervezet által delegált szakértőnek konszenzussal fel nem oldható véleménye van, azt a jelentéshez különvéleményként kell csatolni.

A jelentést a civil szervezet, amely a fogvatartási hely vizsgálatában résztvevő szakértőt delegálta, az alapvető jogok biztosa általi nyilvánosságra hozatalt követően közzéteheti, annak szakmai tartalmáról, valamint az esetleges különvélemény szakmai tartalmáról, továbbá a nemzeti megelőző mechanizmus feladatai teljesítéséhez kapcsolódó egyéb tevékenységekről korlátozás nélkül kommunikálhat.

4.2. A vizsgálandó fogvatartási helyek meghatározása és a vizsgálatok ütemezése

A vizsgálandó fogvatartási helyeket és a vizsgálatok ütemezését az alapvető jogok biztosa háromévente, a civil szervezetekkel való együttműködés érdekében közzétett pályázati felhívás megjelenését megelőzően határozza meg. Az vizsgálati helyek meghatározását és annak ütemtervét az alapvető jogok biztosa évente felülvizsgálja.

A vizsgálandó fogvatartási helyek és a vizsgálatok ütemezésének meghatározásához, valamint a felülvizsgálathoz az alapvető jogok biztosa kikéri az együttműködési megállapodást kötött civil szervezet álláspontját. Az álláspont kialakítására megfelelő határidőt kell biztosítani, az alapvető jogok biztosához beérkezett véleményeket személyes egyeztetésen kell megvitatni, ha azokat nem fogadja el az alapvető jogok biztosa.

Az együttműködési megállapodást kötött civil szervezet szükség esetén a kötelező felülvizsgálatot megelőzően is javaslatot tehet a fogvatartási helyek és vizsgálatok ütemezése meghatározásának felülvizsgálatára. A javaslat visszautasítását az alapvető jogok biztosának meg kell indokolnia. Az azonos tartalommal ismételt benyújtott javaslat vonatkozásában ez a kötelezettség nem áll fenn.

4.3. A fogvatartási helyek látogatásához nem közvetlenül kapcsolódó tevékenységek

Az alapvető jogok biztosa az együttműködési megállapodást kötött civil szervezet delegáltjait a fogvatartási helyek látogatásához közvetlenül nem kapcsolódó tevékenységekben (pl. képzés, képzési anyag kidolgozása, tanulmány elkészítése, hazai vagy külföldi kiküldetés, szakmai eseményen vagy egyeztetésen való részvétel, a nyilvánosság tájékoztatása, stb.) való részvételre kérheti fel.

Az együttműködési megállapodást kötött civil szervezet lehetőség szerint eleget tesz a felkérésnek. Ha a civil szervezet nem tesz eleget a felkérésnek, azt indokolja.

5. A megállapodás tartama

Az együttműködési megállapodás [35-37 hónapot követően, pontos dátummal, amely valamennyi szervezet vonatkozásában megegyezik] megszűnik.

Az együttműködési megállapodás annak lejártát megelőzően az alapvető jogok biztosa és a civil szervezet közös megállapodása alapján a meghatározott időpontban megszűnik.

Az együttműködési megállapodást az alapvető jogok biztosa vagy a civil szervezet 30 napra felmondhatja, ha a jelen együttműködési megállapodásban meghatározott számú vagy arányú vizsgálatban való részvételt az alapvető jogok biztosa vagy a civil szervezet nem teljesíti vagy a civil szervezet a pályázatában vállalt szakmai tapasztalattal rendelkező szakértő részvételét a vállalt arányú vizsgálatban biztosítani nem tudja. A felmondást megelőzően a felek kötelesek személyes egyeztetésen tisztázni a vitás kérdéseket.

6. Költségtérítés és díjazás

A nemzeti megelőző mechanizmus tevékenységében való részvételért a civil szervezetet vagy annak delegáltját költségtérítés és napidíj illeti meg. A napidíjról a civil szervezet vagy az általa delegált tag lemondhat.

A kiadások tekintetében az ésszerűségi és költséghatékonysági szempontokat figyelembe kell venni. A költségtérítésként a civil szervezet által delegált tagot legfeljebb az alapvető jogok biztosa munkatársa részéről igénybe vett kiadásokat lehet fedezni. A napidíj összegét az éves költségvetési törvényben meghatározott jogi segítői óradíj alapján kell meghatározni. A civil szervezet által delegált szakértő szokásos tartózkodási helyétől a jelen együttműködési megállapodás alapján teljesített feladat ellátása érdekében való utazási idő – amennyiben a tartózkodási helye és a feladatvégzés helye eltérő településen található, ha az utazás az 1 órát meghaladja – a feladatvégzés idejébe beszámít.

Budapest, 2015.

xy

az alapvető jogok biztosa

xy

a civil szervezet képviselője